

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *Ponad słowami* klasa 3 cz.2

Tematyka/zagadnienia	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – O EPOCE					
Dwudziestolecie międzywojenne – kontekst historyczno-społeczny	<ul style="list-style-type: none"> określić ramy czasowe epoki scharakteryzować ideologie totalitarne dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować problemy społeczne II Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat przemian politycznych i społecznych w dwudziestoleciu międzywojennym 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy wpływu I wojny światowej na nastroje społeczne 	<ul style="list-style-type: none"> poszerzyć kontekst historyczny
Filozofia i sztuka dwudziestolecia międzywojennego	<ul style="list-style-type: none"> wymienić kierunki filozoficzne oraz nurty w sztuce dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować założenia fenomenologii, psychoanalizy i katastrofizmu zaprezentować cechy kierunków w sztuce dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> porównać architekturę secesyjną i modernistyczną wskazać najważniejsze cechy teatru w dwudziestoleciu międzywojennym 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy malarstwa dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy wybranego filmu z dwudziestolecia międzywojennego
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
Wprowadzenie do literatury dwudziestolecia międzywojennego	<ul style="list-style-type: none"> wymienić wiodące nurty literatury dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować wiodące nurty literatury dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najistotniejszych twórców z epoki 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat związków pomiędzy atmosferą społeczno-polityczną epoki a nurtami i tematami w literaturze 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować polskie ruchy awangardowe
Człowiek wobec niedoskonałości świata – <i>Dusiołek</i> Bolesława Leśmiana	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść utworu wskazać elementy ludowe w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy ballady omówić funkcję elementów 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać konteksty (bohater wadzący się z Bogiem, bohaterowie ludowi) 	<ul style="list-style-type: none"> odczytać przenośny sens opowiadanej historii 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat archetypicznego obrazu dzieciństwa

		<p>ludowych w utworze</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega humor w wierszu, i omówić jego funkcję 			
<p>Zmysłowy obraz intymności – *** [W malinowym chruśniaku, przed ciekawych wzrokiem] Bolesława Leśmiana</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • omówić sytuację liryczną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i wskazać ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze elementy tworzące atmosferę intymności • wypowiedzieć się na temat roli natury w budowaniu znaczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty związane ze sposobem przedstawienia cielesności 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różne sposoby ukazania cielesności oraz relacji intymnych w tekstach kultury
<p>Co jest po drugiej stronie? – <i>Dziewczyna</i> Bolesława Leśmiana</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • zdefiniować balladę 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy gatunkowe utworu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • określić cel bohaterów ballady w sensie dosłownym i symbolicznym • wskazać konteksty związane z bohaterami wierzącymi w sny 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat paradoksu ludzkiej egzystencji w kontekście utworu • zinterpretować metaforykę ballady • sformułować tezę interpretacyjną utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję konwencji baśniowej
<p>Krytyczne czytanie tekstu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • przetworzyć informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główne problemy w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów • przedstawić i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
<p>Prowokacja artystyczna – <i>Wiosna. Dytyramb</i> Juliana Tuwima (fragmenty)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat grupy Skamander • wymienić cechy poezji skamandrytów • omówić treść fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia święta wiosny w mieście • wskazać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat funkcji tłumy we fragmentach wiersza • wskazać konteksty związane ze sposobem przedstawiania wiosny w tekstach kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie tłumy i wiosny w kontekście utworu oraz twórczości skamandrytów • zinterpretować znaczenie fragmentu: <i>Tlumie! Ty masz RACJĘ!!!</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić dialog z tradycją w sposobie przedstawienia kobiety i matki • wskazać elementy tabu naruszone we fragmentach wiersza i omówić funkcję zastosowania tego zabiegu

<p>Manifest poetycki – <i>Do krytyków</i> Juliana Tuwima</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • omówić sytuację liryczną w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • określić stosunek podmiotu lirycznego wiersza do adresatów lirycznych • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty związane z rolą poety i poezji • odnieść treść wiersza do programu poetyckiego skamandrytów 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować koncepcję poety wyłaniającą się z wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • określić cechy literatury charakterystyczne dla grup literackich różnych okresów
<p>Refleksje nad historią i tradycją w <i>Herostratesie</i> Jana Lechonia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać adresata lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać mity romantyczne w tekście • omówić sposób przedstawienia Polski w utworze • wskazać w wierszu aluzje literackie 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować przedstawione w wierszu relacje pomiędzy tradycją a współczesnością • zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić sens odwołania do <i>Nocy listopadowej</i> Stanisława Wyspiańskiego • omówić demitologizację w wierszu
<p>Eros i Tanatos – przenikanie się motywów miłości i śmierci w wierszu *** [<i>Pytasz, co w moim życiu z wszystkich rzeczy główną...</i>] Jana Lechonia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję • omówić kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze nawiązania do tradycji literackiej 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować tezę interpretacyjną utworu • zinterpretować funkcję zestawienia w wierszu motywów miłości i śmierci 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty filozoficzne
<p>Tragizm ludzkiej egzystencji – <i>Spotkanie</i> Jana Lechonia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • zaprezentować sytuację liryczną w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcje marzenia sennego w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcje nawiązania do <i>Boskiej komedii</i> Dantego Alighieri • zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sytuacje egzystencjalne podmiotu lirycznego wiersza i bohatera <i>Boskiej komedii</i> Dantego Alighieri

Czas obszmiany, czas oswojony – <i>Czas krawiec kulawy</i> Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • określić sytuację liryczną w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego wyraz <i>Czas</i> został zapisany wielką literą • wskazać w wierszu elementy języka potocznego i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforyczne znaczenie utworu • zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać wiersz Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej z twórczością Daniela Naborowskiego
Epigramatyczny charakter <i>Pocałunków</i> Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej (wybór)	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj liryki • przedstawić sytuację liryczną w utworach • zdefiniować epigramat 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać środki językowe użyte w wierszach i określić ich funkcję • wskazać cechy gatunkowe utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować sposób postrzegania rzeczywistości przez podmiot mówiący w wierszach • rozpoznać ironię w wierszach • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować puenty utworów • omówić wizję kobiety i miłości, jaka wyłania się z wierszy 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty i nawiązania do utworów
<i>Laura i Filon</i> Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej – reinterpretacja utworu sielankowego	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworu • zdefiniować sielankę 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście nawiązania do utworu Franciszka Karpińskiego • wskazać w utworze elementy demaskujące nierealność sceny przedstawionej w pierwowzorze 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat stosunku podmiotu lirycznego wiersza do sentymentalnej konwencji literackiej 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować obraz Eugeniusza Zaka w kontekście utworu
Lęk przed starością – <i>Stara kobieta</i> Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej i <i>gubione</i> Krystyny Miłobędzkiej (wybór)	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy starości przedstawione w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać środki językowe użyte w tekstach i określić ich funkcję • wskazać w utworach elementy języka 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia w utworach starości i samotności • porównać tematy wierszy Marii 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować i porównać puenty wierszy • zinterpretować znaczenie wierszy Krystyny Miłobędzkiej 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować obraz starości w różnych tekstach kultury • dokonać analizy porównawczej wierszy

		<p>potocznego i określić ich funkcję</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać środki stylistyczne użyte w wierszach i określić ich funkcję 	<p>Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej i Krystyny Miłobędzkiej</p> <ul style="list-style-type: none"> • określić stosunek do upływającego czasu w wierszach obu poetek 		
<p>Obraz rzeczywistości widziany przez pryzmat zakochania w wierszu <i>Błękitna chwila</i> Kazimiery Iłakowiczówny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę natury w wierszu • wskazać w wierszu elementy poetyki impresjonistycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy występującego w wierszu podziału na wczoraj – dzisiaj – jutro 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać wiersz z obrazem Claude'a Moneta <i>Regaty w Argentueil</i>
<p>Poezja zaangażowana społecznie – <i>O Hani, co się zabiła</i> Kazimiery Iłakowiczówny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • scharakteryzować bohaterkę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze elementy ballady romantycznej • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję • omówić kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia domowników w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty związane z tematami społecznymi poruszonymi w tekstach kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić funkcję reinterpretacji ballady romantycznej
<p>Twórczość liryczna bliska prozie życia – <i>Ulica</i> Tadeusza Peipera i <i>Piko</i> Dominika Bielickiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu Tadeusza Peipera elementy miejskiego krajobrazu • wskazać w wierszu Dominika Bielickiego elementy codzienności 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wierszy • rozpoznać środki językowe użyte w utworach i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić awangardowy charakter wierszy • wskazać konteksty literackie związane z obrazem miasta i codzienności • porównać podejścia do wynalazków technicznych w wierszach 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforykę wierszy • zinterpretować tytuły w kontekście utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawiania miasta w literaturze i sztuce (na wybranych przykładach)
<p>Pochwała urbanizacji – <i>Gmachy</i> Juliana Przybosa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu elementy związane z miastem 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję utworu • rozpoznać środki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu figury eksplozywne i wyjaśnić ich 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbole zawarte w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy futurystycznego obrazu Umberta Boccioniego

		językowe użyte w tekście i określić ich funkcję • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza	znaczenie • wskazać konteksty związane z obrazem miasta w literaturze	• zinterpretować metaforę utworu	<i>Ulica wchodzi do domu</i> w kontekście wiersza Juliana Przybosa
Relacja między naturą a człowiekiem w wierszu <i>Z Tatr</i> Juliana Przybosa	• wskazać w wierszu elementy pejzażu górskiego • wyjaśnić, który moment tragicznej wyprawy został ukazany w wierszu	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • omówić kompozycję utworu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	• przedstawić genezę wiersza • odnieść wiersz do tradycji literackiej	• omówić ukazaną w wierszu relację pomiędzy człowiekiem a naturą • zinterpretować metaforę utworu	• dokonać analizy obrazu gór w różnych tekstach kultury
Człowiek wobec ogromu katedry – <i>Notre-Dame</i> Juliana Przybosa	• wskazać w wierszu elementy architektury gotyckiej	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • omówić kompozycję wiersza • wskazać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	• omówić boski i ludzki aspekt katedry • zinterpretować metaforę utworu	• sformułować tezę interpretacyjną wiersza • zinterpretować puentę utworu	• dokonać analizy obrazów katedr przedstawionych w różnych tekstach kultury
Interpretacja tekstu – ćwiczenia	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu	• samodzielnie zinterpretować tekst
Poetycki obraz wsi w utworze <i>Na wsi</i> Józefa Czechowicza	• omówić treść wiersza • wskazać w utworze elementy związane z	• omówić kompozycję wiersza • wypowiedzieć się na	• odnieść wiersz do tradycji literackiej • wskazać fragmenty	• zinterpretować puentę wiersza • omówić sposób	• dokonać analizy sposobów opisywania wsi w różnych tekstach kultury

	krajobrazem wiejskim	temat podmiotu lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	tekstu, w których pojawiają się sygnały niepokoju	budowania w utworze atmosfery harmonii i spokoju	
Sen – brat śmierci. <i>ballada z tamtej strony</i> Józefa Czechowicza	• omówić treść wiersza • wskazać w utworze cechy ballady i omówić funkcję ich wykorzystania	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • wskazać adresata lirycznego wiersza • omówić kompozycję utworu • rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję	• wskazać w wierszu aluzje literackie i kulturowe oraz określić ich funkcję • omówić motywy oniryczne w utworze	• sformułować tezę interpretacyjną utworu	• dokonać analizy różnych sposobów przedstawiania motywu wanitatywnego w tekstach kultury
Poezja w czasach zagrożenia – <i>żał</i> Józefa Czechowicza	• wskazać w wierszu elementy mówiące o zagładzie	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję	• omówić sposób przedstawienia zagłady w wierszu • odnieść sposób przedstawienia katastrofy do tradycji literackiej	• zinterpretować metaforę utworu	• wypowiedzieć się na temat obrazowania surrealistycznego w wierszu
Dom rodzinny i rewolucja w <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	• omówić treść powieści • opisać dom rodzinny Cezarego Baryki • omówić etapy rewolucji przedstawione w powieści	• omówić sposób przedstawienia rewolucji w powieści • zaprezentować stosunek do rewolucji Cezarego Baryki, Seweryna Baryki i Jadwigi Barykowej • omówić relację Cezarego i jego matki	• odnieść sposób przedstawienia rewolucji do tradycji literackiej • omówić ewolucję poglądów Cezarego na temat rewolucji • zaprezentować etapy dojrzewania Cezarego	• omówić wpływ doświadczenia rewolucji na głównego bohatera	• dokonać analizy różnych sposobów przedstawiania rewolucji w tekstach kultury
Dwór szlachecki i miłość	• zaprezentować	• omówić sposób	• wskazać	• dokonać analizy	• dokonać analizy

w <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	mieszkańców Nawłoci <ul style="list-style-type: none"> • omówić rozkład dnia mieszkańców dworku 	przedstawienia dworku szlacheckiego w Nawłoci <ul style="list-style-type: none"> • omówić zauważony przez Cezarego kontrast pomiędzy życiem w Nawłoci i w Chłodku 	nawiązania do <i>Pana Tadeusza</i> Adama Mickiewicza w sposobie przedstawienia dworku i jego mieszkańców	przemysleń Cezarego Baryki na temat sposobu życia Wielosławskich <ul style="list-style-type: none"> • omówić wpływ pobytu Cezarego w Nawłoci na proces kształtowania się jego światopoglądu 	funkcji nawiązań do <i>Pana Tadeusza</i> Adama Mickiewicza
Wolna ojczyzna i polityka w <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	• zaprezentować opisaną w powieści rzeczywistość II Rzeczypospolitej	• zaprezentować recepty Szymona Gajowca i Antoniego Lulka na poprawę sytuacji mieszkańców II Rzeczypospolitej <ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować poglądy Cezarego wyrażane w dyskusji z Szymonem Gajowcem i Antonim Lulkiem 	• zinterpretować dosłowne i metaforyczne znaczenie tytułu powieści	• dokonać analizy sceny, w której Cezary Baryka przekracza granicę, i omówić jej wpływ na budowanie światopoglądu bohatera <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować ostatnią scenę powieści 	• omówić różne sposoby przedstawiania Polski i Polaków w literaturze
Podróż do mitycznej Polski w <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	• zaprezentować opowieść o szklanych domach	• omówić stosunek do Polski Seweryna Baryki, Jadwigi Barykowej i Cezarego Baryki <ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy utopii w opowieści o szklanych domach 	• zinterpretować symboliczne znaczenie szkła <ul style="list-style-type: none"> • odnieść przedstawiony w powieści motyw utopii do tradycji literackiej 	• omówić funkcję opowieści o szklanych domach w planie ideologicznym powieści <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforyczne znaczenie opowieści o szklanych domach 	• dokonać analizy różnych sposobów przedstawiania utopii w wybranych tekstach kultury
<i>Przedwiośnie</i> Stefana Żeromskiego – kształt artystyczny utworu (lektura obowiązkowa)	• omówić narrację powieści	• omówić kompozycję utworu	• wskazać w powieści elementy realizmu, naturalizmu i symbolizmu oraz określić ich funkcję	• wskazać w powieści kontrasty i określić ich funkcję	• wskazać w powieści elementy parodii i określić ich funkcję
Powrót do szkoły, czyli wieczna gęba ucznia –	• omówić treść utworu	• wymienić cechy formy szkoły	• omówić zabiegi manipulacyjne Pimki	• objaśnić mechanizm symetrii	• zinterpretować symboliczny sens

<p><i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy chłopiąt i chłopaków opisać przedstawicieli ciała pedagogicznego zrelacjonować przebieg lekcji języka polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść sposób przedstawienia szkoły w <i>Ferdydurke</i> do swoich doświadczeń 	<p>mające wpędzić Józia w formę ucznia</p> <ul style="list-style-type: none"> zaprezentować mechanizm upupiania omówić funkcję przedstawienia rzeczywistości 	<p>i analogii na przykładzie tworzenia się stronnictw chłopaków i chłopiąt</p> <ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy wojny na miny i wyjaśnić jej metaforyczny sens 	<p>konfrontacji Józia z samym sobą w kontekście teorii psychoanalizy Zygmunta Freuda</p> <ul style="list-style-type: none"> odwołując się do <i>Boskiej komedii</i> Dantego Alighieri, zinterpretować pierwsze zdanie fragmentu powieści oraz motyw wędrówki Józia
<p>Forma uświadomiona i rozbicie formy – <i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować pobyt Józia u Młodziaków 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tekst według podanych wskazówek wskazać elementy formy nowoczesnych 	<ul style="list-style-type: none"> omówić stosowane przez Józia strategie rozluźniania formy nowoczesnych 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy zabiegu manipulowania formą podczas prezentowania Józia Młodziakom przez Pimkę dokonać analizy sceny rozbicia formy w pokoju Zuty 	
<p>Piekło Formy – szkoła, nowoczesność, tradycja. <i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować fragment, w którym pojawia się wyraz <i>tydka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować sposób mówienia o gębie w dworku Hurleckich wyjaśnić uniwersalne znaczenie pojęć: <i>pupa</i>, <i>tydka</i> i <i>gęba</i> 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować znaczenie pojęcia <i>pupa</i> w kontekście szkoły zinterpretować znaczenie pojęcia <i>tydka</i> w kontekście formy nowoczesnych zinterpretować znaczenie pojęcia <i>gęba</i> w kontekście dworku Hurleckich 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować ostatni akapit powieści omówić strategie manipulowania formą 	<ul style="list-style-type: none"> porównać obrazy polskich ziemian w <i>Panu Tadeuszu</i> Adama Mickiewicza, <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego i <i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza

			<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie pojęcia <i>forma</i> (w odniesieniu do powieści oraz uniwersalne) 		
<p><i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza – powieść awangardowa (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić narrację powieści • omówić język utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję neologizmów użytych w utworze • omówić kompozycję powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze elementy awangardowe • wyjaśnić, na czym polega groteskowy charakter rzeczywistości przedstawionej w <i>Ferdydurke</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę groteski w budowaniu znaczeń utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy cech języka <i>Ferdydurke</i> w kontekście epoki
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
<p>Poprawność językowa. Norma językowa i innowacje językowe</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować normę językową • wymienić kryteria poprawności językowej • zaprezentować podział innowacji językowych • wymienić funkcje innowacji językowych • zdefiniować modę językową 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różnice pomiędzy normą wzorcową a normą użytkową • wskazać wyrazy zgodne z normą językową 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić zmiany zachodzące w normie językowej • ocenić podane elementy pod kątem kryteriów poprawności językowej 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnić zamierzoną innowację językową od błędu językowego 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć przykłady innowacji językowych w języku mediów
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI					
<p>Skarga, zażalenie, reklamacja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować cechy skargi • wymienić etapy pisania skargi • zdefiniować 	<ul style="list-style-type: none"> • dostosować formę tekstu do sytuacji • określić sytuacje, w których można złożyć skargę, 	<ul style="list-style-type: none"> • skorygować podane pismo • przekształcić reklamację w skargę 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować skargę, zażalenie i reklamację 	

	zażalenie <ul style="list-style-type: none"> • wymienić etapy pisania zażalenia • zdefiniować reklamację • wymienić etapy pisania reklamacji 	zażalenie bądź reklamację			
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE					
Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
WOJNA I OKUPACJA – O EPOCE					
Wojna i okupacja – kontekst historyczno-społeczny	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe epoki • opisać formy represji na obszarach okupowanych przez III Rzeszę 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać sytuację panującą w okupowanej Polsce • scharakteryzować życie codzienne w Generalnym Gubernatorstwie 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zjawisko Holokaustu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę Polskiego Państwa Podziemnego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat specyfiki II wojny światowej w kontekście wcześniejszych konfliktów zbrojnych
Sztuka wobec wojny	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować ograniczenia rozwoju sztuki w czasie II wojny światowej • wymienić formy funkcjonowania sztuki w czasie II wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wpływ wojny na rozwój sztuki i sytuację artystów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję sztuki okolicznościowej na okupowanych terenach • omówić rolę fotografii w czasie II wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować dzieła sztuki powstałe w okresie wojny i okupacji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sztukę satyryczną okresu wojny i okupacji

WOJNA I OKUPACJA – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA

<p>Tragizm pokolenia Kolumbów w wierszu <i>Pokolenie [Wiatr drzewa spienia...]</i> Krzysztofa Kamila Baczyńskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać motywy arkadyjskie i katastroficzne w pierwszej części wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować zestawienie motywów arkadyjskich i katastroficznych w utworze • omówić kompozycyjną funkcję paralelizmów w środkowej części wiersza • wypowiedzieć się na temat wartości utraconych przez członków pokolenia 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie odwołania do <i>Iliady</i> Homera • zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polegają deklaratywny i refleksyjny charakter ostatniej strofy wiersza
<p><i>Z głową na karabinie</i> Krzysztofa Kamila Baczyńskiego – polemika z poezją tyrtejską</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu elementy przeszłości i teraźniejszości 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób i funkcje kontrastowego zestawienia przeszłości i teraźniejszości • odnieść przedstawiony w wierszu motyw żołnierza do tradycji literackiej 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforykę tekstu • zinterpretować puentę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść problem poruszony w wierszu do różnych tekstów kultury i dokonać analizy porównawczej
<p>Dziecko wobec wojny – <i>Elegia o... [chłopcu polskim]</i> Krzysztofa Kamila Baczyńskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję • wskazać w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść motyw cierpiącej matki do tradycji literackiej • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty kulturowe, w których wykorzystano motyw dziecka wobec wojny

		cechy elegii			
Dwie koncepcje poezji w wierszu <i>Wczorajszemu</i> Tadeusza Gajcego	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w wierszu obszary przeszłości i teraźniejszości 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego utworu scharakteryzować postawę, którą musi przyjąć podmiot liryczny omówić kompozycję wiersza rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> omówić rolę kontrastu w wierszu zaprezentować dwie koncepcje poezji opisane w wierszu zinterpretować funkcję świata natury przedstawionego w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować zestawienie przeszłości i teraźniejszości w kontekście historycznym 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować tradycje literackie, do których odnosi się podmiot liryczny utworu
<i>Żegnając się z matką</i> Tadeusza Gajcego – pełne niepokoju wyznaczenie liryczne	<ul style="list-style-type: none"> wskazać adresata lirycznego utworu i określić jego cechy liryczne 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób wyrażenia niepokoju w wierszu opisać rzeczywistość w wierszu skontrastowaną z postacią matki odnieść zawarty w wierszu obraz matki do tradycji literackiej 	<ul style="list-style-type: none"> omówić symboliczne znaczenie postaci matki w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> porównać obrazy matek zaprezentowane w różnych tekstach kultury
Miłość w czasach apokalipsy – <i>Miłość bez jutra</i> Tadeusza Gajcego	<ul style="list-style-type: none"> wskazać fragmenty świadczące o wojennym kontekście utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w wierszu cechy liryki miłosnej wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza omówić kompozycję wiersza rozpoznać środki 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję natury w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tytuł wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> przywołać szerokie konteksty i nawiązania

		językowe użyte w utworze i określić ich funkcję			
Przesłanie poety-żołnierza – <i>Do potomnego</i> Tadeusza Gajcego	<ul style="list-style-type: none"> wskazać fragmenty utworu, w których podmiot liryczny opisuje samego siebie wymienić wskazówki przekazane potomnym przez podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować światopogląd podmiotu lirycznego wiersza przedstawić sposób postrzegania potomnych przez podmiot liryczny utworu rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza w kontekście biografii poety zdefiniować tragizm pokolenia reprezentowanego przez podmiot liryczny omówić funkcję zestawienia losów podmiotu lirycznego wiersza z obrazem potomnego 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować metaforykę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować wykorzystane przez artystów sposoby opisu własnego umierania
Problem etycznej odpowiedzialności świadków zbrodni w wierszu <i>Campo di Fiori</i> Czesława Miłosza	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza wskazać podobieństwa pomiędzy opisanymi wydarzeniami 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję wiersza rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję omówić kreację podmiotu lirycznego wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać konteksty historyczne utworu omówić znaczenie motywu karuzeli dla przekazu wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować tezę interpretacyjną utworu zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> odnosząc się do wybranych tekstów kultury, zaprezentować różne postawy Polaków wobec Zagłady
Wyznanie ocalonego – <i>Ocalony</i> Tadeusza Różewicza	<ul style="list-style-type: none"> wskazać kontrastowe pojęcia wymienione przez podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję wiersza wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w wierszu rozpoznać środki 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję wykorzystania kontrastowych pojęć omówić funkcję powtórzenia wyrazu <i>widziałem</i> wskazać w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować funkcję klamry kompozycyjnej utworu 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy obrazu Pabla Picassa <i>Guernica</i> w kontekście wiersza

		językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	konteksty biblijne i wyjaśnić ich funkcję		
Człowiek wobec człowieka w <i>Proszę państwa do gazu</i> Tadeusza Borowskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść tekstu • zaprezentować różne reakcje osób wychodzących z wagonów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kreację narratora tekstu • omówić kreacje bohaterów tekstu • omówić sposób przedstawienia esesmanów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić konteksty: historyczny i biograficzny • omówić funkcję gwary obozowej w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy człowieka zlagrowanego • omówić funkcję behawioralnego sposobu opisu bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy różnych sposobów przedstawiania obozu koncentracyjnego w kulturze
Człowiek wobec zła w <i>Proszę państwa do gazu</i> Tadeusza Borowskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zachowania więźniów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy opisu behawioralnego w prezentacji rzeczywistości obozowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat relacji kat – ofiara w tekście • wyjaśnić, na czym polega Dekalog odwrócony w rzeczywistości obozowej • omówić sposób przedstawienia w tekście tragizmu więźniów 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu prowadzenia rozmowy przez więźniów przed przybyciem transportu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście fragmenty o charakterze egzystencjalnym, filozoficznym i eschatologicznym oraz określić ich funkcję
Kobieta w systemie zbrodni – <i>Ludzie, którzy szli</i> Tadeusza Borowskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść tekstu • opisać sytuację kobiet w obozie 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia esesmanek w tekście • omówić kreację narratora utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy języka, za pomocą którego narrator opisuje kobiety 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat możliwości oceniania ludzi, którzy znaleźli się w sytuacji granicznej
Literatura obozowa jako przestroga – <i>Ludzie, którzy szli</i> Tadeusza Borowskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować, na czym polegał system upokarzania i wykorzystywania kobiet 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję • omówić sposób kreacji bohaterek utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać fragmenty tekstu, w których narrator stosuje kontrast, i wyjaśnić funkcję tego zabiegu • omówić sposób przedstawienia tragizmu bohaterek 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać dosłowny i metaforyczny sens tytułu tekstu • omówić tragizm więźniów obozów koncentracyjnych, przywołując różne konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat możliwości zachowania godności w sytuacjach granicznych

Rzeczywistość łagrów w <i>Innym świecie</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść tekstu • wymienić kolejne elementy systemu opresji w ZSRR • opisać rzeczywistość obozową 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować opisaną w tekście Wielką Przemianę więźnia • omówić funkcje i znaczenie poszczególnych instytucji obozowych • omówić hierarchię panującą w obozie 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować obóz jako instytucję wychowawczą • omówić mechanizmy obronne więźniów 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy przedstawionego w tekście stopniowego pozbawiania więźnia człowieczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst biograficzny utworu
Problematyka moralna <i>Innego świata</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relacje pomiędzy więźniami • omówić postawy więźniów, którzy dali się całkowicie upodlić • omówić postawy więźniów, którzy podjęli próbę zachowania człowieczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować obóz jako system utrzymywania więźniów tuż poniżej granicy człowieczeństwa • porównać sposoby ukazania więźniów w <i>Innym świecie</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego i w utworach Tadeusza Borowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy procesu reifikacji • zinterpretować rozdział <i>Upadek Paryża</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję literatury w świecie łagrów przedstawionym w <i>Innym świecie</i>
<i>Inny świat</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego – literatura piękna czy literatura faktu? (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować literaturę faktu • zdefiniować literaturę piękną 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy literatury faktu w utworze • wskazać cechy języka świadczące o przynależności utworu do literatury pięknej • rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie klamry kompozycyjnej utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różne płaszczyzny interpretacji tekstu: psychologiczną, polityczną, socjologiczną, filozoficzną, etyczną 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać <i>Inny świat</i> ze znanym sobie przykładem literatury faktu
Historia deformuje, pamięć ocala – <i>Zdążyć przed Panem Bogiem</i> Hanny Krall (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść tekstu • omówić historie poszczególnych ludzi, na których koncentruje się Marek Edelman 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w relacji Marka Edelmana wydarzenia istotne z perspektywy historycznej i te pomijane w raportach 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różnice pomiędzy wielką a małą historią • przedstawić sposób mówienia przez Marka 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sposobu mówienia przez Edelmana o sobie i swojej roli po powstaniu • omówić mechanizm 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego Markowi Edelmanowi zarzucano demitologizację powstania w getcie

	<ul style="list-style-type: none"> wymienić postacie historyczne, o których jest mowa w tekście 		<p>Edelmana o Mordechaju Anielewiczu</p> <ul style="list-style-type: none"> omówić sposób relacjonowania w tekście wydarzeń i funkcję komentarzy Edelmana 	<p>pamięci w kontekście nawracania motywów w tekście</p>	
<p>O śmierci, życiu i Panu Bogu – <i>Zdążyć przed Panem Bogiem</i> Hanny Krall (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> omówić powody wybuchu powstania w getcie przedstawione przez Marka Edelmana zaprezentować różne sposoby mówienia o śmierci w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować funkcję Marka Edelmana w getcie i omówić jej wpływ na bohatera zaprezentować sposoby postrzegania Boga przez bohaterów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić sposób mówienia o życiu w kontekście operacji serca omówić wpływ doświadczeń życiowych człowieka na sposób postrzegania przez niego Boga 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować znaczenie współistnienia w tekście dwóch płaszczyzn czasowych zinterpretować zakończenie tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić obraz Bronisława Wojciecha Linkego <i>El-mole-rachmim</i> w kontekście tekstu
WOJNA I OKUPACJA – POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE					
<p>126. Powtórzenie i podsumowanie wiadomości</p>	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągnąć wnioski określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie zinterpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze